

Vydalo: Sdružení Krajina
Počítky 2, 591 01 Žďár nad Sázavou
www.sdruzenikrajina.cz, info@sdruzenikrajina.cz, FB Sdružení Krajina
Zpracovali: K. Marečková , D. Kafková, T. Blažek
Grafické zpracování: Vojtěch Jehlička

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2023

Obsah

Úvodník

2

Ve zkratce

3 - 4

4 - 5

Pozemkový spolek

Péče o louky

5 - 6

Práce s veřejností

Obožřivelníci a mravenci

6

Sázení stromů

Projekty 2023

Jak běžel rok ve Sdružení Krajina

7

Nepřehlédněte

Finanční zpráva

7

Poděkování

8 - 11

26

23 - 25

12 - 20

21 - 22

Úvodník

“

Rok 2023 by se dal charakterizovat jako rok ohradový a pastevní. Taky jako rok nových začátků, ale také rok konců dlouhá léta zaběhnutých věcí. Vybudovali jsme například několik kilometrů pevných ohrad v lokalitách Havranka, Pastvíška, Babín a Laguna u Bohdalova. K tomu jsme pořídili i menší stádo ovcí a poníků, kteří nám spolu se stádem beranů Milana Dadourka pomáhají s vypásáním nově ohrazených lokalit. Na Odranci jsme koupili starší domek s poměrně zajímavým pozemkem. Na druhou stranu jsme po dlouhých letech přestali z důvodu stále komplikovanější administrativy a vzrůstající míry rizik čerpat část zemědělských dotací. Z podobného důvodu jsme upustili od péče na některých lokalitách, o které jsme se dlouhé roky starali. Únava pořadatelského týmu nás dovedla k uzavření tradice pořádání Spolubálu, plesu neziskovek z novoměstska, na jehož přípravě se v průběhu let podílelo čtrnáct organizací. Asi víc než v předchozích letech jsme si uvědomili, že nedílnou součástí života je změna, že všechno má svůj konec, který zároveň vytváří prostor pro vznik nového. Co všechno nám rok 2023 nadělil, se podrobně dočtete na dalších stránkách této výroční zprávy.

Příjemné čtení přeje Tomáš Blažek,
toho času ředitel.

”

Ve zkratce

Sdružení Krajina

Sdružení Krajina je nezávislý dobrovolný spolek ve smyslu občanského zákoníku, IČ: 265 25 771. Je zapsáno ve spolkovém rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně, a to pod spisovou značkou L8498.

Založeno: 1997, pod názvem Sdružení Krajina pracuje od roku 2001.

Poslání dle stanov: Aktivní činnost ve prospěch ochrany přírody a životního prostředí.

Struktura organizace:

Nejvyšším orgánem je sněm všech řádných členů, který volí radu. Rada dohlíží na běžný chod organizace a jmenuje ředitele odpovědného za odbornou činnost, zaměstnance a realizaci projektů. Na konci roku 2023 mělo Sdružení Krajina 101 členů (26 řádných – z toho zároveň 1 čestný a 75 běžných).

Zaměstnanci v roce 2023:

Tomáš Blažek - řízení, praktická péče o louky, projekty

Kateřina Marečková – finance, administrativa, granty, organizace práce

Dagmar Kafková – projekty, botanik, praktická péče o louky, pozemková agenda, PR

Brigádníci (31, přepočteno cca 1 prac. úvazek)

Celkem 4 přepočtené úvazky + dobrovolníci (min. 100 osob).

Statutární zástupci:

Mgr. Jaroslava Šmídková - předsedkyně

Ing. Tomáš Blažek – pověřen výkonem funkce ředitele od 1. 11. 2022,

vopravdickej ředitel – od 26. 3. 2023

Kontakty:

E-mail info@sduzenikrajina.cz, <http://www.sduzenikrajina.cz>, FB Sdružení Krajina,

Instagram @sduzeni_krajina.

Tel. 775 239 691 (kancelář).

Kancelář: Počítky č. p. 2, 591 01 Žďár nad Sázavou.

Sdružení Krajina je přidruženým členem Sítě ekologických poraden STEP, přidruženým členem Zeleného kruhu a členem Koordinačního uskupení NNO Vysočina (KOUS Vysočina).

Sdružení Krajina, pobočka SEV Krajinka

Pobočka Sdružení Krajina založena 9. 6. 2005 za účelem ekovýchovné a osvětové činnosti pro školy a veřejnost. Od 1. 1. 2014 je SEV Krajinka zapsána jako pobočný spolek Sdružení Krajina u Krajského soudu v Brně.

Zaměstnanci v roce 2023:

bez stálých zaměstnanců
Brigádníci: 4 (přepočteno 0,2 úvazku).

Statutární zástupce:

Tajemnice Ing. Kateřina Marečková

Kontakty:

E-mail info@sduzenikrajina.cz

Tel. 775 239 691

Kancelář: Počítky č. p. 2, 591 01 Žďár nad Sázavou.

Pozemkový spolek

Pozemkový spolek Sdružení Krajina má za cíl chránit přírodně cenné pozemky a náležitě o ně pečovat. Snažíme se pozemky vykupovat do svého vlastnictví nebo si je propachtovávat a zajistit jim tak stabilní, dlouhodobou péči.

Sdružení Krajina má ve vlastnictví celkem 56 ha pozemků, v pachtu a výpůjčce celkem 238,5 ha pozemků. V roce 2023 byla uzavřena 1 nová pachtovní smlouva na pozemky o celkové výměře cca 1,68 ha a 3 smlouvy byly prodlouženy.

Dům na Odranci

V únoru 2023 se nám naskytla poměrně výjimečná možnost koupit dům s pozemkem na Odranci. Po zvážení všech okolností rada SK rozhodla této možnosti využít a nabízenou nemovitost koupit. Otevírají se nám tím další možnosti jak rozvíjet naše aktivity.

Péče o louky

Léto jsme opět trávili převážně sečením podmáčených luk. Vše probíhalo v klídku stejně jako roky předtím. Několikrát jsme rozbili sekačku, párkrát jsme utopili nahrabovač, poštipání jsme byli solidně a opálení jak po půlročním pobytu na **Seychelách** - nikoliv však tak odpočatí. Na výkyvy počasí a úmorná vedra už si taky pomalu začínáme zvykat, zkrátka pohodička.

V roce 2023 jsme posekli 131 ha podmáčených luk na 36 lokalitách v okresech Žďár n. S., Chrudim, Havlíčkův Brod, Pelhřimov a Pardubice. Dalších 9 ha luk bylo pokoseno mechanizačně.

Sílu čtyřnohých sekaček v podobě ovcí a Shetlandských poníků jsme využili celkem na třech lokalitách.

Na podzim a v zimě jsme v přírodních rezervacích Niva Doubravy a Havranka vyřezávali náletové dřeviny a stromy zlámané silným větrem nebo pod tíhou mokrého sněhu. Zlámané stromy a ulámané větve jsme museli uklidit také na lokalitě Doliny. Na Blatinách a Pastviskách jsme sekli výmladky vyřezaných keřů.

Do péče o louky se zapojilo 30 brigádníků, 15 živnostníků a zemědělců, 2 neziskové organizace a cca 20 dobrovolníků.

Dále pokračuje monitoring vlivu kosení na botanickou skladbu luk.

Vzdělání a osvěta, akce pro veřejnost

Jako každý rok i letos jsme vyrazili mezi místní obyvatelstvo, abychom šířili osvětu a pověděli jim o všem, co děláme, proč to děláme a jak úžasná a důležitá je naše práce.

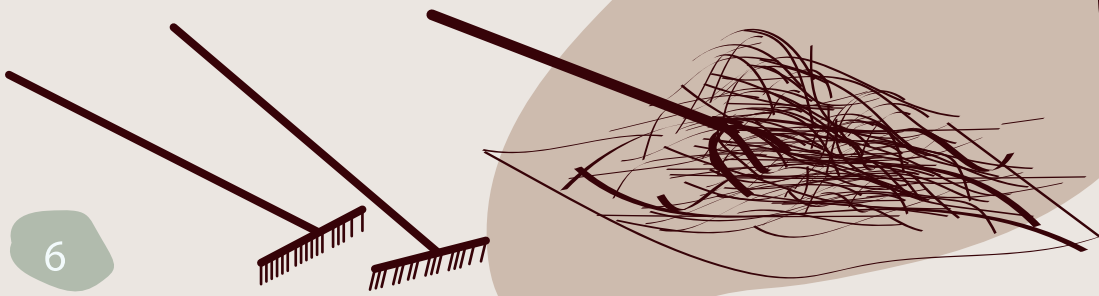
Naše první štace mířila do Centra Eden v Bystřici nad Pernštejnem, kde jsme v dubnu na cca půl roku instalovali naši putovní výstavu.

Začátkem června jsme se vydali na botanicko-zoologickou vycházku do bažinaté lokality Pastviska, aby se i lidé z řad veřejnosti dozvěděli, co zde roste a žije. Doprovod nám dělalo našich 5 poníků – Olin, Sakura, Stevie, Sophora a Veronika.

Opět jsme účinkovali také na oslavách Žďáru nad Sáz. - Dny Žďáru, oslavách Nového Města – Nova Civitas.

Vlastnoručně si mohli lidé vyzkoušet naši práci v rámci již tradiční dobrovolnické kosící akce ve Štursově sadu.

O naší činnosti posíláme do světa zprávy také formou tiskových zpráv či v rozhlasových i televizních reportážích.

Obojživelníci

Každý rok se snažíme obohatit krajinu novými tůněmi. Nejinak tomu bylo i letos. Žáby a čolci si tak mohou užívat nového domova na lokalitách Babín, Bezděčka v Novém Městě, Dobra Voda u Křížanova či na Pastviskách v nově revitalizované tůni.

Sázení stromů

Spojili jsme síly s organizací Sážíme stromy a městem Ždár nad Sázavou a spolu s dobrovolníky z řad veřejnosti jsme vysázeli stromy podél nově obnovené polní cesty ze žďárské čtvrti Vodojem na Plíčka.

Regionální luční směs

Pokračujeme v projektu na vytvoření regionální luční směsi pro Vysočinu. Během celého léta byly na vytipovaných loukách v různých místech Vysočiny sbírány cílové druhy rostlin. Do těchto terénních sběrů se letos zapojilo 6 sběračů, kterým se podařilo nasbírat cca 4,4 kg materiálu. Na matečnici se do směsi podařilo získat 53 kg materiálu.

Směs, jako již tradičně, čistila a míchala firma Agrostis trávníky, s.r.o. K dostání je ve třech variantách podle podmínek prostředí a způsobu použití: Vysočina – pestrá, Vysočina – zemědělská a Vysočina – suchovzdorná.

Pastva

Ve spolupráci s Farmou Počítky jsme vypásli cca 20 ha luk. Zvířata se během léta pohybovala v přírodní rezervaci Havranka a na lokalitách Babín, Pastvicka, Laguna u Bohdalova a Šafranice. Ovečky Milana Daďourka, vypásaly také svahy Zelené hory ve Žďáře.

Zároveň jsme pevnou ohradou pro celoroční pastvu obehnali Babín a Pastvicka.

Likvidace orobince

Na začátku léta jsme zahájili boj s orobincem, který nám zarůstá některé tůně. Zkontrolovali jsme 17 našich lokalit, a kde bylo třeba tohoto „škůdce“ vytrhali.

Školní přírodní zahrada Bezděčka

Ve spolupráci s Novým Městem na Mor. jsme v nivě potoka Bezděčky vybudovali jezírko a vyřezali náletové dřeviny. Ze získaného materiálu jsme vytvořili zimoviště a postavili broukoviště. S dětmi z I. základní školy jsme upravili terén okolo jezírka a oseli ho regionální směsí pro Žďárské vrchy. Vše jsme doplnili dvěma infopanely s informacemi o biokoridoru Bezděčky a jeho historii.

Přírodní učebna Pastvicka

V rámci projektu bylo nad tůň vybudováno badatelské molo, které poslouží nejen dětem k ekovýchovným aktivitám, ale také kolemjdoucím k posezení a odpočinku. Z kmenů stromů, pokácených v rámci vyřezávání náletů, zde bylo vytvořeno broukoviště, sloužící jako domov pro organismy vázané na odumírající či mrtvé dřevo. Pro zkoumání lokality bylo dětem pořízeno vybavení na sledování vlastností vody, rostlin a živočichů. Veškeré vybavení pro bádání bude po domluvě k zapůjčení přímo v Ekocentru Rojko. Cílem bylo vytvořit zázemí pro ekovýchovné aktivity spolků a škol.

Tento projekt vznikl díky podpoře z grantového programu Zelené oázy, který vyhláší Nadace Partnerství a společnost MOL Česká republika.

GLS

V Širokém Dole proběhla výsadbová akce podpořená společností GLS z programu ThinkGreen. Kolegové z ČSOP Polička spolu s dobrovolníky vysázeli do biopásu nektarodárných rostlin alej čítající 132 ovocných i dlouhověkových stromů. Biopás přirozeně člení plochy v zemědělské krajině a poskytuje úkryt živočichům. Sdružení Krajina sehrálo roli koordinátora a prostředníka mezi společnostmi GLS a sazeči.

Spolubál

Z reality všedních dní jsme se nechali začátkem prosince vystřelit do jiného kosmíru na Vesmírném spolubálu. Galakticko-tanečním dobrodružstvím s kapelami Zatrestand a Doort jsme se rozloučili s touto desetiletou tradicí neziskových organizací Žďársko a Novoměstsko.

Stopa v krajině

Veřejná sbírka Stopa v krajině běžela v úsporném režimu, na její výraznější propagaci jsme neměli kapacity. Všem ochotným dárcům za příspěvek děkujeme.

Podpora od vás

Vedle veřejné sbírky nám pomáhá i Klub dárců, sdružující příznivce, kteří naše aktivity podporují pravidelnými měsíčními příspěvky. Jsme rádi, že nám členové klubu zůstávají věrní a pomáhají nám dlouhodobě držet směr.

Poděkování zaslouží také dárcům, kteří přispívají drobným příspěvkem do kasiček u informačních panelů na některých našich loukách.

Velké díky patří také všem, kteří nám nezištně pomáhají ať už při organizaci našich vlastních akcí nebo nás reprezentují na stáncích Sdružení Krajina různě ve světě.

Moc si toho vážíme!

Jak běžel rok ve Sdružení Krajina...

25. 3. Sněm Sdružení Krajina, Počátky

7. 4. Putovní výstava v Centru Eden, Bystřice nad Pernštejnem

červen až říjen - hlavní „luční“ sezóna – sečeme, hrabeme, svážíme...

12. - 13. 5. Exkurze u ČSOP Salamandr, Beskydy

30. 5. Monitoring s Tomášem Peterkou

10. 6. Dny Žďáru, Žďár n. Sáz.

15. 6. Nova Civitas, Nové Město n. Mor.

23. - 24. 6. Dobrovolnická kosící a hrabací akce, Štursův sad, Líšná

31. 8. Workshop Ekologická obnova luk, CHKO Žďárské vrchy

2. - 3. 10. Dobrovolníci z ČSOB pojišťovny Pardubice, Pastviska

8. 10. Dosečná

18. 10. Slavnostní otevření přírodní učebny Pastviska

2. 11. Dobrovolnická akce s ekotýmem I. ZŠ v rámci projektu Školní přírodní zahrada Bezděčka, Nové Město

4. 11. Podzimní výsadby podél cesty z Vodojemu na Plíčky, Žďár n. Sáz.

7. 11. Dosadba ovocňáků ve Štursově sadu, Vříšť

2. 12. Spolubál

Nepřehlédněte

Pokud vás naše činnost zajímá a chtěli byste být pravidelně informováni o chystaných akcích pro veřejnost a dalších aktivitách Sdružení Krajina, můžete se **přihlásit k odběru newsletteru** (na www.sdruzenikrajina.cz). Informace o všech chystaných akcích jsou uveřejňovány na webu Sdružení Krajina v sekci „Aktuality“ a na facebookové stránce Sdružení Krajina.

Rádi také **přivítáme do Sdružení nové členy**. Svým členstvím vyjádříte podporu tomu, čím se Sdružení zabývá. Zapojení do praktických akcí je pak již na každém z vás. O členství stačí písemně požádat na adrese Rada Sdružení Krajina, Počítky 2, 591 01 Žďár n. S., nebo e-mailem na info@sdruzenikrajina.cz. Další informace o členství najdete na našich internetových stránkách www.sdruzenikrajina.cz v rubrice „O Sdružení“.

Přihlásit se můžete také do již zmiňovaného Klubu dárců Sdružení Krajina. Pravidelnou, ideálně měsíční platbou ve prospěch účtu 2100922271/2010, můžete podpořit praktickou péči o krajinu. Další informace o Klubu dárců najdete na našich internetových stránkách www.sdruzenikrajina.cz v rubrice „Podpořte nás“, můžete-li, přidejte se k ostatním dárcům.

Saňte se Okukovačem lučním

Nadále hledáme lidičky, kteří rádi tráví čas v přírodě, rádi vyrazí na výlet nebo vycházku právě k některé z našich luk a poté nám dají vědět, jak to na louce vypadá...

Budeme vděčni za:

- e-mail s postřehy a zajímavostmi z luk, které navštívíte
- fotky louky a okolí, ať už krásné rozkvetlé či zimní zasněžené, případně dokumentující věci, které je potřeba napravit - vyvrácené stromy či koleje vyjeté v trávě apod.
- fotky pulců či žabek v našich tůních, ale i ptáků či západu slunce na lokalitě :-)
- posbírání případných odpadků nebo např. podání zprávy o poškození infopanelů
- pomoc se sběrem popadaných větví, obnovou stružek, vytrháním orobince z tůní... (toto vše po vzájemné domluvě)

...**stále máme dost lokalit, které nám nikdo „neokukuje“**. A jelikož se na loukách i v tůních během roku pořád něco děje a my nemáme možnost u všeho být a vše sledovat, **obracíme se na vás, zda nám s tímto pomůžete**.

Máte-li chuť do toho jít, **neváhejte nás kontaktovat a domluvíme se, která lokalita bude „ta vaše“**

**e-mailem na info@sdruzeníkrajina.cz
telefonicky na: 775 239 691**

Finanční zpráva za rok 2023

Sdružení Krajina

Výsledovka (v tis. Kč)

Náklady

Hlavní činnost

Spotřebované nákupy celkem	1092
z toho PHM	161
Služby celkem	4378
z toho: opravy a udržování	125
poštovné, telefon a internet	21
nájemné pozemky	142
služby spojené s kosením luk	3757
ostatní	330
Mzdové náklady (zaměstnanci + brigádníci)	1691
Zákonné sociální pojištění a soc. náklady	427
Daně a poplatky celkem	6
Ostatní náklady celkem	92
Odpisy, prodaný majet., tvorba rezerv a oprav. položek celkem	181
Poskytnuté příspěvky celkem	0
Daň z příjmů celkem	0
NÁKLADY CELKEM	8008

Výnosy

Hlavní činnost

Provozní dotace	2322
Přijaté příspěvky	7285
Tržby za vlastní výkony a zboží	956
Ostatní výnosy	118
VÝNOSY CELKEM	10681

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ před zdaněním **2673**

VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ po zdanění **2673**

Poznámka: většinová část výsledku hospodaření je tvořena příjmy, které nepodléhají dani z příjmů (zejména dary od jiných NNO), základ daně činil 259 tis. Kč., daň 0 Kč.

Čerpání dotačních prostředků a nadačních darů (tis. Kč)

AOPK ČR – Regionální pracoviště SCHKO Žďárské vrchy - fin. příspěvek na péči o ZCHÚ	2190
AOPK ČR – Národní plán obnovy – POPFK	1474
Krajský úřad Kraje Vysočí – fin. příspěvek na péči o ZCHÚ	2867
SZIF	812
Nadace Partnerství	83
Veřejná sbírka	1

Rozvaha (v tis. Kč)

Aktiva	Stav k 1. 1. 2023	Stav k 31. 12. 2023
Dlouhodobý majetek celkem	5195	7974
Dlouhodobý nehm. majetek celkem	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	6093	9052
Dlouhodobý finanční majetek celkem	0	0
Oprávký k dlouh. majetku celkem	- 898	- 1078
Krátkodobý majetek celkem	4109	3055
Zásoby celkem	0	0
Pohledávky celkem	595	720
Krátkodobý finanční majetek celkem	3487	2322
Jiná aktiva celkem	27	13
AKTIVA CELKEM	9304	11029

Pasiva	Stav k 1. 1. 2023	Stav k 31. 12. 2023
Vlastní zdroje celkem	8013	10670
Jmění celkem	106	106
Výsledek hospodaření celkem	7997	10670
Cizí zdroje celkem	1201	253
Rezervy celkem	0	0
Dlouhodobé závazky celkem	0	0
Krátkodobé závazky celkem	1183	219
Jiná pasiva celkem	18	34
PASIVA CELKEM	9304	11029

Sdružení Krajina, pobočka SEV Krajinka

Výsledovka (v tis. Kč)

Náklady	Hlavní činnost
Spotřebované nákupy celkem (materiál, vybavení, PHM atp.)	0
Služby celkem	305
Osobní náklady celkem	79
Daně a poplatky celkem	0
Dary	1400
Ostatní náklady celkem	6
NÁKLADY CELKEM	1790
Výnosy	Hlavní činnost
Tržby za vlastní výkony celkem	435
Ostatní výnosy celkem	34
Provozní dotace celkem	268
Přijaté příspěvky celkem	146
VÝNOSY CELKEM	883
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ před i po zdanění	- 907

Čerpání dotačních prostředků a nadačních darů (tis. Kč)

SZIF	268
AOPK ČR - Regionální pracoviště Správa CHKO Žďárské vrchy	
- fin. příspěvek na péči o ZCHÚ	66

Rozvaha (v tis. Kč)

Aktiva	Stav k 1. 1. 2023	Stav k 31. 12. 2023
Krátkodobý majetek celkem	2702	1797
Pohledávky celkem	1700	283
Krátkodobý finanční majetek celkem	1002	1514
Jiná aktiva celkem	0	0
AKTIVA CELKEM	2702	1797
Pasiva	Stav k 1. 1. 2023	Stav k 31. 12. 2023
Výsledek hospodaření celkem	2691	1781
Cizí zdroje celkem	11	13
Krátkodobé závazky celkem	2	5
Jiná pasiva celkem	9	8
PASIVA CELKEM	2702	1797

Poděkování

Děkujeme všem, kteří nám v roce 2023 pomáhali, a to jak našim členům a příznivcům, tak i zaměstnancům, spolupracovníkům, brigádníkům, dobrovolníkům a dárcům.

Ať už jste nám pomohli s úplnou maličkostí nebo s něčím větším, velmi si vaší pomoci vážíme a děkujeme vám za ni.

Děkujeme i vlastníkům lučních pozemků, kteří nám pronajali či prodali svůj pozemek, čímž nám umožnili dlouhodobě o něj pečovat. Sdružení Krajina také děkuje Společnosti pro podporu venkova Sdružení Krajina, pobočka SEV Krajinka za dary na výkup pozemků.

Děkujeme také za příjemnou spolupráci městu Žďár nad Sázavou, Novému Městu na Mor., obcím Věcov, Odranec a dalším.

Dále pak děkujeme za finanční podporu našich aktivit následujícím institucím: AOPK ČR -Regionální pracoviště Správa CHKO Žďárské vrchy, AOPK ČR – Regionální pracoviště Východní Čechy, Státní zemědělský intervenční fond, Krajský úřad Kraje Vysočina, Krajský úřad Pardubického kraje, Ministerstvo životního prostředí ČR.

Děkujeme všem, kteří přispěli do veřejné sbírky Stopa v krajině či jiným způsobem popsaným ve webové sekci „Podpořte nás“, a těm, kteří pravidelně přispívají na naši činnost v rámci Klubu dárců.

Děkujeme!

